

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt, hemställer Utskottet vördsamt,

att motionen måtte af Riksdagen lemnas utan vidare afseende.

Stockholm den 28 Mars 1877.

På Utskottets vägnar:

ERIC SPARRE.

N:o 18.

Ank. till Riksd. Kansli den 28 Mars 1877, kl. 6 e. m.

Utlåtande, i anledning af väckt motion om ändring i 30 kap. 5 och 6 §§ Rättegångs-Balken.

Dessa båda §§ lyda nu sålunda:

“5 §.

Den, som tappat i Hofrätt och vill Konungen deremot söka, gifve omant ut hvad dömdt är, och sätte det hos Konungens Befallningshafvande eller i taka händer. Är det, hvarom dömdt är, sådant, att ändringssökandet onyttigt blefve, der dom fullgöras skulle; då gånge den ej till fullbordan. Skola penningar efter dom gäldas, och säger han, att han dem ej eger, ej eller silfver eller guld: styrke det, der vederdeloman det äskar, med ed sin, hos Konungens Befallningshafvande, eller Domaren i orten, om det beqvämligare der ske kan; och hafve sedan lof, men ej förr, att gifva andra lösören dertill upp, med laga värde derå. Finnas ej de; gifve då upp gods och jord å landet, eller hus och tomt i staden med Rättens bevis, om de för annan gäld häfta eller ej. Är tvifvelsmål, om den egendom svarar emot det, som dömdt är, och kan den ej mätas, innan tid är inne, att han saken

hos Konungen fullfölja bör; sätte borgen till dess värdering derå ske kan. Gitter han ej någotdera, som nu sagdt är: sätte för hvad dömdt är full borgen. Kan han ej eller det; ställe då borgen för sig sjelf, eller tråde i fängelse till sakens slut. Är i ett utslag öfver flera särskilda mål dömdt, och hafver den, som ändring sökt, det i ett eller flera fullgjort; gälle ändringssökandet deri, och hafve i de andra ingen talan. Huru det lyftas må, som utgifvet är, sägs i 3 kap. 5 § Utsökningsbalken. Hafver den, som gifvit gods, hus eller gård upp, till doms fullbordan, ej annat hemvist att tillgå; då förhålles dermed, som i 5 kap. 8 § samma balk stadgadt är. Vill den, som vunnit, ej lyfta det, som utgifvet är, eller kan han ej borgen sätta; kungöre det strax Konungens Befallningshafvande, eller Domaren: och vederdeloman tage det åter, och sätte han borgen i stället. Om pröfning af borgen sägs i 26 kap. 8 §: ege ock Konungen att borgen godkänna, när så omtränger.

6 §.

Säger någon, att han så fattig är, att han ej eger i löst och fast gods, som för gäld ej häftar, femhundra daler, att dermed fullgöra, hvad i 1 och 3 §§ sägs; styrke det strax med ed sin, om vederparten dermed åtnöjes: eljest låte Hofrätten undersökas om gods hans af Domaren i orten, och gifve han sedan bevis deröfver. Å landet nämne Häradshöfding tvänne af Nämnden, eller andra edsvorna män, som i partens hemvist hans egendom uppteckna och värdera: och gifve Häradshöfding sedan sjelf vitnesbörd derom. Finnes det, som upgifvet är, ej stiga till femhundra daler, och fäster parten det med ed sin, in för Hofrätten eller, med Hofrättens tillstånd, in för närmaste Domare i orten, der han vistas, att han ej mera eger; då må han saken fullfölja hos Konungen utan penningar: ställe dock för det, som dömdt är, full borgen, i ty fall som sagdt är, så ock för kostnad och skada. Förmår han det ej; sätte borgen för sig sjelf eller tråde i fängelse till sakens slut. Den, som vakten underhålla kan, må sitta hemma i hus sitt. Finnes han mera gods ega, än föregifvet är; eller gitter han ej eden gånga: hafve ej vidare talan i saken. Faller honom gods eller penningar till, innan han saken hos Konungen fortsätta bör; fullgöre deraf, hvad som i 1 och 3 §§ föreskrifvet är. Den så stor lön för sitt embete, eller årlig benådning hafver, att hälften deraf hinner till femhundra daler, må ej utan penningar få Hofrättens dom under Konungens skärskådan draga, ändå att han ej annat gods eger.“

De uti 6 § omförmälda lagrum handla om nedsättande af s. k. revisionsšķilling, tu hundra daler, samt om ställande af borgen för kostnad och skada.

Uti en inom Andra Kammaren väckt, till Lag-Utskottet remitterad motion (N:o 69) har Herr *Ludv. Torpadie* nu föreslagit, "det Riksdagen ville för sin del besluta, att ofvanberörda tvenne §§ i 30 kap. Rättegångsbalken skola erhålla en i så måtto förändrad lydelse, att det deri förekommande stadgande om i Hofrätt tappande parts skyldighet att, der han vill Konungen deremot söka, ställa borgen för sig sjelf eller träda i fängelse till sakens slut, måtte utgå samt ersättas med en bestämmelse derom, att "part, som är så fattig, att han ej kan ställa borgen för det som dömdt är eller för kostnad och skada, skall sin fattigdom styrka med domstolens eller domarens vittnesbörd eller, om det ej kan ske, med intyg derom af vederbörande kronobetjent eller pastor i den församling, der parten bor och har sitt hemvist".

Uppenbart är, att det af motionären åsyftade stadgandet är mindre lämpligt; och lærer detsamma, om någonsin tillämpadt, likväl numera icke någonstädes komma till användning.

Enahanda är likväl förhållandet med åtskilliga andra uti ofvan intagna paragrafer meddelade bestämmelser, hvilka såsom föräldrade kommit ur bruk och som, om ifrågavarande stadgande förändrades, jemväl torde böra underkastas revision.

Vid den omarbetning af Rättegångsbalken som inom kort lærer förestå inom Lagberedningen, blir tillfälle att i ett sammanhang pröfva hvilka bland den äldre lagens vilkor för fullföljande af talan mot Hofrätts dom böra bibehållas eller med andra ersättas; och att vid sådant förhållande ifrågavarande enstaka bestämmelse nu skulle göras till föremål för särskild lagstiftningsåtgärd, kan Utskottet icke tillstyrka; hemställande Utskottet alltså,

att motionen icke måtte af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 28 Mars 1877.

På Utskottets vägnar:

ERIC SPARRE.

Reservation:

af Herr *Torpadie*.
